

VALMENNUKSEN KENTTÄSELVITYS

Mitä, miksi ja miten?

Työpaja 29.5.2023

KEHITYSVAMMAISTEN
PALVELUSÄÄTIÖ

Kenttäselvitys

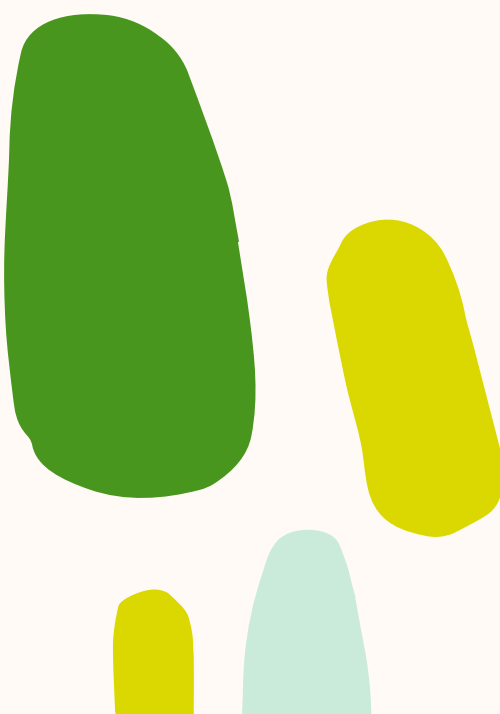
- Kehitysvammaisten Palvelusäätiö toteutti loppuvuonna 2022 kenttäselvityksen
- Wepropol-kyselyyn vastauksia 48
- Kaksi työpajaa tukea tarvitseville

Kyselyyn vastanneet

	n	Prosentti
Vammaispalveluita tarvitseva henkilö	8	16,7 %
Läheinen / perheenjäsen	14	29,2 %
Ammattilainen	26	54,1 %
En halua kertoa	0	0,0
Jokin muu vaihtoehto	0	0,0

"Tulokulma"

	n	Prosentti
Alle kouluikäinen	6	12,5 %
Peruskouluikäinen	11	22,9 %
Nuori	27	56,3 %
Aikuinen	41	85,4 %
Seniori	15	31,3 %

Mitkä ovat mielestäsi tärkeitä itsenäisen elämän taitoja?

Arkeen liittyvät taidot

- Ruuasta-, lääkkeistä-, kodista-, hygieniasta- ja itsestä/omasta hyvinvoinnista huolehtiminen
- Talouden hallinta
- Liikkuminen
- Turvataidot

Sosiaaliset taidot, kommunikaatiotaidot ja osallisuus

- Keskustelutaidot
- Ystävyyshaidot
- Oman mielipiteen ilmaiseminen

**Millaista valmennuksen tulisi olla,
jotta henkilö voisi harjoitella ja
oppia näitä taitoja?**

Arjen valmennusta

Yksilöllistä

Pitkäkestoista

Joustavaa Asiakaslähtöistä

Toiminnallista

**Intensiivistä
Motivoivaa**

Itsenäistä toimijuutta huomioivaa

Omassa elinympäristössä

Tavoitteellista

"Suunnitelmallisuus.

Eteneminen eri asioissa tavoite kerrallaan.

Tavoitteiden toteutumisen arviointi sopivin väliajoin."

Mitkä ovat mielestäsi tärkeitä elämän muutostilanteita?

- Lapsuuden kodista muuttaminen + muut muutot
- Vanhempien/läheisten kuolema tai vakava sairastuminen
- Ystävyys- ja parisuhteiden muodostaminen/muutokset
- Sairastuminen, toimintakyvyn muutos
- Opintojen nivelvaiheet
- Muutokset työssä tai opinnoissa
- Itsenäistyminen
- Ikääntyminen
- Vapaa-aika / harrastaminen
- Muutokset perhesuhteissa

Millaista valmennuksen tulisi olla näissä elämän erilaisissa muutostilanteissa?

Ketterää

Hyvissäajoin ennakoiden

Jo olemassa olevat palvelut huomioiden

Vahva yhteistyö asiakkaan ja verkostojen välillä

Yksilöllisyys

Konkreettisuus

Tavoitteellisuus

Tilannesidonnaisuus

Säännöllisyys

Keskustelua

Tiedon antamista

Tsemppaamista

Kannustamista

Tukena olemista

Ideoita:

- Muuttovalmennus
- Kommunikaatio-ohjaus
- Erilaiset tutustumiskäynnit
- Ohjaaminen uusiin sosiaalisiin tilanteisiin / harrastuksiin

Mihin muutostilanteisiin perheenjäsenet / läheiset tarvitsevat valmennusta?

- Lapsuuden kodista muuttaminen
- Nivelvaiheet (päiväkoti, peruskoulu, 2. aste, päiväaikainen toiminta)
- Nuoren itsenäistyminen
- Informaation saaminen (tuet, omaishoito, Kela, asuminen)
- Toimintakyvyn muutos (tukea tarvitseva/läheinen)
- Sairastuminen perheessä
- Kommunikaatioon ja vuorovaikutukseen liittyvät asiat
- Seurustelusuhteet
- Vammaisen lapsen syntyminen perheeseen / Ensitieto
- Tuettu päätöksenteko

Millaista valmennuksen tulisi olla näissä elämän erilaisissa muutostilanteissa?

Tiedon saaminen

Muuttovalmennus

Toivon ylläpitämistä

Luottamuksen luomista

Keskustelua

Neuvontaa

**Apua ja ohjausta
kotiin**

"Valmennusta niille vanhemmille, jotka ovat jättäneet oman elämänsä taka-alalle ja vihkiytyneet erityisen tuen lapsensa elämän pyörittämiseen. Muutto omaan kotiin aiheuttaa paljon tunteita ja näkyy esimerkiksi vaatimuksina asumisyksikön henkilökuntaa kohtaan,"

Mitkä olisivat parhaita tapoja toteuttaa valmennusta?

Yksilö- tai ryhmävalmennus

- Asiakkaan tarpeista lähtien
- Vertaistuki
- Etänä ja kasvokkain
- Työntekijän pysyvyys samana

Miten tuotettaisiin?

- Asiakas saa valita palveluntuottajan
- Yhdessä järjestöjen ja oppilaitosten kanssa
- Ostopalveluna, omatuotantona tai yksityisenä toimintana
- Henkilökohtainen budjetointi
- Omat valmennuksen työntekijät

Miten?

Asumiskokeilut

Leirit

Perhehoito

Muuttovalmennus

Työhön valmennus

Missä?

Kouluissa

Asumisyksiköissä

Päiväaikaisessa toiminnassa

Kotona

Kuka valmennusta antaisi?

Ammattilaiset, verkostot/järjestöt

- Ammatillinen tukihenkilö
- Asumisyksikön- tai päiväaikaisen toiminnan ohjaaja
- Neuropsykiatrinen valmentaja
- Autismikuntoutusohjaaja
- Kommunikaatio-ohjaaja
- Toimintaterapeutti
- Vammaispalveluiden työntekijä
- Henkilökohtainen avustaja
- Yksilövalmentaja
- Työvalmentaja
- Koulun henkilökunta
- Arjen tuen ohjaaja/valmentaja
- AAC-ohjaaja

Uudenlaisia työnkuvia

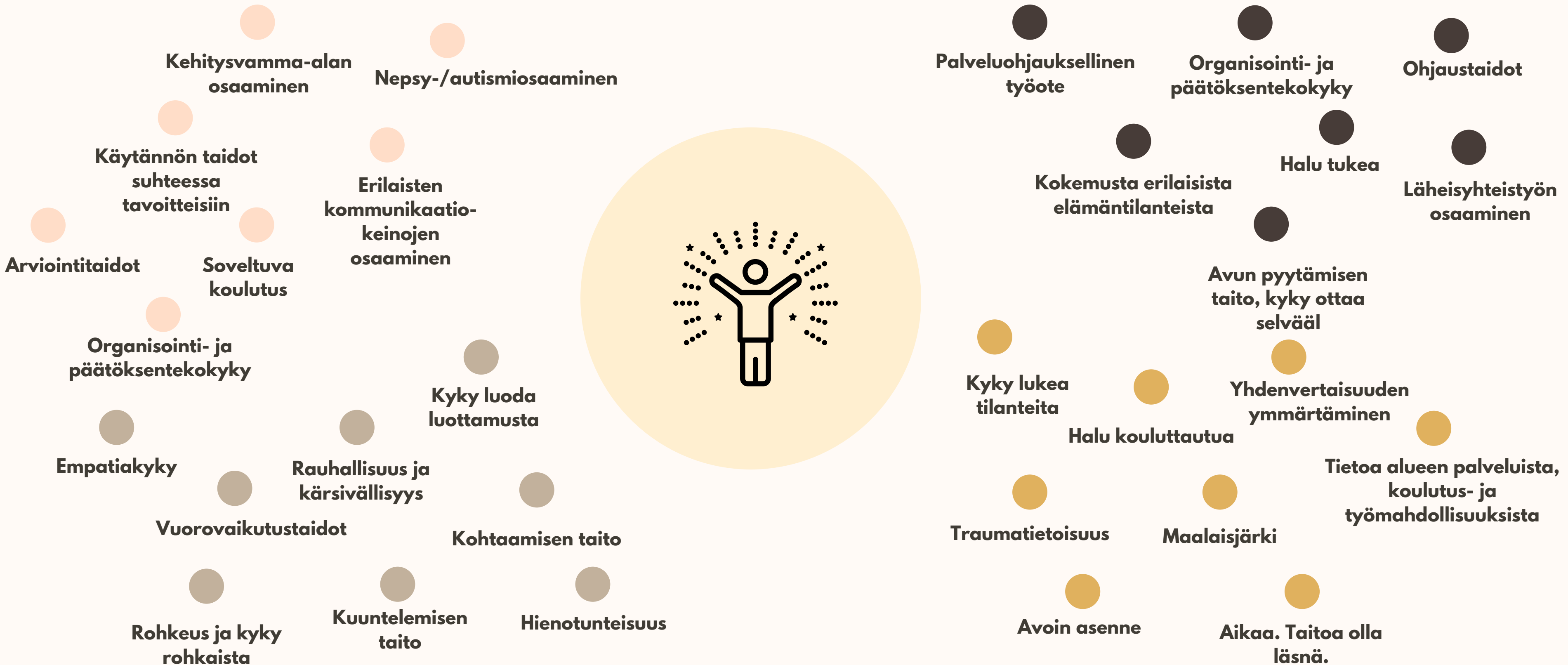
- Vammaispalveluihin asumisvalmentajia ja arjen tuen ohjaajia
- Muuttovalmennus vammaispalvelujen tuottamana

Kokemusasiantuntijat

Läheiset

**“Aiheeseen/teemaan liittyvien
ammattilaisten ja lähi-ihmisten yhdistelmä
kokemusasiantuntijan kera olisi vaikuttavin”**

Millaisia taitoja ja osaamista valmennusta toteuttavalla työntekijällä tulisi mielestäsi olla?

KEHITYSVAMMAAISTEN
PALVELUSÄÄTIÖ